

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

Opinnäytetyö

Muhis tuli sukuun

- Elokuvan katsojasta tekijäksi

Matti Anttila ELO09

2013

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

MUHIS TULI SUKUUN

Elokuvan katsojasta tekijäksi

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Viestintä
Elokuva- ja tv-ilmaisu
Kuvaus
Muhis tuli sukuun –lyhytelokuva
Kevät 2014
Matti Anttila

Lahden ammattikorkeakoulu
Elokuva –ja tv-ilmaisun koulutusohjelma

ANTTILA, MATTI: Muhis tuli sukuun
Elokuvan katsojasta tekijäksi

Kuvauksen opinnäytetyö, 30-sivua

Kevät 2014

TIIVISTELMÄ

Muhis tuli sukuun on fiktiivinen lyhytelokuva jonka kuvasin yhteistyönä linjalaisten, Henna Hahto (ohjaus) ja Jenny Moilanen (Äänisuunnittelu) kanssa yhteistyönä.

Elokuvan idea oli yhteinen, joka sitten rakennettiin käsikirjoitukseksi ja lopulta valmiiksi elokuvaksi.

Elokuva valmistui keväällä 2013.

Tässä opinnäytteen kirjallisessa osiossa keskityn tekoprosessiin ja ajatuksiin valintojen takaa. Lopuksi tiivistän hiukan kuluneita opintoja ja nostan esille mieleenpainuvimpia tapahtumia.

Asiasanat: Muhis, kuvaus, työprosessi, itseanalyysi

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Film and tv department

ANTTILA MATTI: Muhis tuli sukuun
Journey from film viewer to maker

Bachelor's Thesis in degree of cinematography 30 pages

Autumn/Spring 2014

ABSTRACT

Muhis tuli sukuun- is a fiction short film, where I worked as a director of photography in collaboration with my classmates, Henna Hahto (directing) and Jenny Moilanen (Sound Design).

The idea for the film was mutual which was built to a screenplay and finally to the finished film.

The film was completed in the spring of 2013

In this thesis's written part I'm focusing to the process of making the film and thoughts behind the decisions. And in the end I'll summary a bit of the whole time of study and emphasize some highlights that have happened.

Key words: Muhis, cinematography, workprocess, self-analysis

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	MUHIS TULI SUKUUN	6
	2.1 <i>Tarina</i>	6
	2.2 <i>Muhiksen synty</i>	7
	2.3 <i>Käsikirjoitus</i>	7
	2.3.1 <i>Henkilöhahmoista</i>	8
	2.4 <i>Näyttelijävalinta</i>	9
3	OMA TYÖPROSESSI	12
	3.1 <i>Suunnittelu</i>	12
	3.1.1 <i>Kuvaustyylien valinta</i>	12
	3.1.2 <i>Valaisusuunnitelma</i>	13
	3.2 <i>Kuvauskaluston valinta</i>	15
	3.3 <i>Kuvaukset</i>	17
	3.4 <i>Jälkituotanto</i>	20
4	Elokuvantekijäksi kasvaminen	21
	4.1 <i>Parhaita hetkiä</i>	22
	4.2 <i>Harmoninen jännite</i>	23
5	YHTEENVETO	28
6	LÄHTEET	29

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytteen kirjallisessa käyn läpi opinnäytetyöelokuvaan Muhis tuli sukuun, oman kokemuksen kautta ja kerron vaiheista ja ajatuksista valintojen takaa. Käyn läpi niin esituotannon, tuotannon ja jälkituotannon osa-alueelta, ja kuvauksien kohdalla keskittyminen on oman suuntauksen, kuvauksen osa-alueelta. Käsittelen mm. käytössä olleen kameratekniikan ja kuvauksen suunnitelmat, sekä ajatuksia valintojen taustalta.

Käyn läpi kevyesti myös valaisusuunnitelman.

Jälkituotannossa keskityn värimäärittelyyn tuomiin haasteisiin.

Loppupuoliskolla keskityn siihen miten olen kokenut kehittyväni opiskelun aikana ja mitä asioita on jäänyt erityisesti mieleen. Peilaan tavallaan itseäni taaksepäin ja katson että miten olen muuttunut elokuvan opiskelijasta ja harrastajasta lähemmäs ammattilaisuutta ja oikeaksi tekijäksi.

Tuon muisteluosio päättyy yhteen opiskelun aikana syntyneeseen "hedelmään", yhteen omaan havaitsemaani elokuvan ideointityökaluun, jonka olen havainnut olevan paljon monipuolisempi työkalu mitä enemmän olen ajatellutkaan.

2 MUHIS TULI SUKUUN

2.1 Tarina

Muhis tuli sukuun on kertomus kahden kulttuurin kohtaamisessa ja toistensa hyväksymisestä rakkauden vuoksi.

Tarina alkaa päähenkilön, Minnan syntymäpäiväjuhlista, jota hän viettää vanhempiensa kanssa, Minna on kutsunut tuoreen poikaystävänsä myös juhliin ja Minnan isä Seppo odottaa innokkaasti poikaystävän tapaamista, hän aikoo viedä hänet pilkille. Minnan äiti Tarja on myös halukas tapaamaan poikaystävän ja haluaa viettää laatu-aikaa tyttärensä ja vävykokelaan kanssa. Minna ei ole maininnut isälleen siitä että poikaystävä on turkkilaissyntyinen.

Muhammet Ali Hasan Kocatepeoglu, eli Muhis lähtee turkkilaisen serkkunsa Ahmedin kanssa kohti Minnan taloa, Ahmed toimii samalla pizzakuskina.

Muhis ja Ahmed ovat käytöksiltään kuin yö ja päivä, Muhis on hillitty ja hallittu, kun taas Ahmed on räiskyvä ja temperamenttinen luonne.

Kun Muhis saapuu Minnan vanhempien talolle Sepon hämmennys Muhiksen kohtaamisessa on valtava, eikä osaa suhtautua millään Muhikseen. Nolot hiljaiset hetket juhlapöydässä valtaavat tunnelman, ja Minna alkaa ärsyttämään miten isä käyttäytyy Muhiksen edessä.

Tunnelman vie äärimilleen kun Muhis on unohtanut Minnan lahjan, sormuksen serkkunsa Ahmedin autoon, joka on tuomassa sitä Muhikselle, sen piti tapahtua salassa Minnalta, mutta Ahmedin luonteen vuoksi se menee hyvin pääläelleen, ja Ahmed sotkee tilanteen täysin. Seppo epäilee heitä jopa homoiksi, nähtyään Ahmedin poskisuudelmatervehdyksen. Sormusrasia paiskautuu lattialle ja Muhis ja Ahmed menevät sen perään, tilanne päättyy kosimiselta näyttävään hetkeen, jossa Muhis nousee polvillaan Minnan edestä ja ojentaa sormusrasian.

Minnakin luulee, mutta sitten Muhis muistuttaa että se on vain syntymäpäivälahja.

Minna puolestaan haluaa vakuuttaa isänsä siitä että Muhis on hyvä tyyppi eikä tekisi mitään pahaa hänelle. Seppo alkaa tajuta oman hölmöytensä.

Lopulta Seppo ja Muhis istuvat keskenään pilkillä.

2.2 Muhiksen synty

Idea, Muhis tuli sukuun- tarinaan syntyä, kun etsimme ideoita lopputöihin koko luokan voimin. Luokkatoveri, Petra Lumioksa mainitsi alustavasti, kahden eri kulttuurin kohtaamisesta perheessä. Siitä ajatus kehittyi, että rakentaisimme komedian, jossa käsiteltäisiin taustalla yhteiskunnallisestikin tärkeitä asioita, kuten maahanmuuttajakysymystä, kahden erilaisen kulttuurin kohtaamista ja toistensa hyväksymistä. Tarinassa on myös iso merkitys isän ja tyttären välisen suhteen vaikeudesta. Nämä innoittivat itseäni tekemään tästä elokuvan.

Itselleni sisältö on tarinassa kaikkein tärkein, se mitä me haluamme sanoa jutulla. Mitä kysymyksiä haluamme herättää katsojassa, ja mitä vastauksia me itse haluamme etsiä.

Löysimme hyvän sisällön elokuvallamme. Sitten alkaa käsikirjoituksen laatiminen.

2.3 Käsikirjoitus

Muhis tuli sukuun- käsikirjoitus tapahtui ryhmätyönä, siten että ensin kirjoitimme oman näkemyksen tarinasta ja etsimme niistä hyviä aineksia jotka yhdistettiin lopulta yhteen tarinalinjaan. Siitä sitten aloimme työstämään useita versioita eteenpäin. Oma rooli käsikirjoituksessa oli hyvin pitkälti dramaturgian tutkailu ja se että onko tarina kokonaisuudessaan toimiva, ja tunnelma oikea. Elokuva on lajityypiltään komedia, mutta komiikkakin kumpuaa dramaturgisista elementeistä, vaikka sitä ei aina havaitse heti. Hyvässä komediassa ymmärrämme mille nauramme ja miksi. Sen ymmärrämme tuntemalla henkilöahmot, miten he ovat ensimmäisen kerran esitelty ja miten hahmo toimii ja käyttäytyy muita ihmisiä ja tilanteita kohtaan. Havaitsemme heidän persoonansa ja tajuamme heidän käytöksensä.

Toinen mikä komediassa on äärimmäisen tärkeää, on dynamiikka ja rytmi. Se miten tarina etenee hauskojen tilanteiden välillä ja milloin mitään tapahtuu. Impulssit jotka saavat meidän hykertelemään, pitää olla selkeitä ja universaaleja, ja jälleen se että ymmärrämme tilanteista sen miksi tai mille

nauramme. Dynamiikka on tärkeää ja se tekee elokuvasta paljon syvemmän, se että jos komediallisessa elokuvassa on jokin hetki tai kohtaaminen joka koskettaa tai on synkempi tunnelmaltaan, se nostattaa comedian arvon ja myös synkän hetken arvon valtavasti mittasuhteisiin, silloin komedia ei ole vain tyhjäänpäiväistä nauramista, vaan oikea, elokuvallinen tarina. Muhiksessa se näyttää isän ja tyttären, välisessä kahakassa jossa heidän välinsä ovat katkeamispisteessä.

2.3.1 Henkilöhahmoista

Rakensimme henkilöhahmoille historian, luonnekuvauksia ja muita jotka auttoivat luomaan hahmoille persoonallisuuksia, ja miten ne tulisivat näkyväksi heidän puheissaan ja käytöksessään. Se auttaa paljon myös dialogin rakentamiseen. Kun tunnemme hahmot hyvin niin ymmärrämme mistä sanat kumpuaa.

Päähenkilömme Minna, on rakennettu siten että hänellä on luonteenpiirteitä joita on molemmissa vanhemmissaan, äidistään tulleita piirteitä on ystävällisyys ja rauhanomaiseen ratkaisuihin pyrkiminen, kun taas isästäan temperamenttisuus ja omien arvojen ja tunteiden puolustaminen.

Nämä luonteenpiirteet puolestaan on terävöitetty isään ja äitiin. Isä Seppo on temperamenttinen ja tiukasti omiin arvoihin ja toiveisiin nojautuva henkilö, hän pelkää että hänen arvovaltansa tyttäreeseen edessä joskus katoaa. Hän haluaisi pitää Minnan ikuisesti omana rakkaana pikku tyttönään, sen vuoksi Seppo uskoo vanhojen perinteiden, kuten pilkkimisen vahvistavan tätä suhdetta. Mutta Muhiksen tulo alkaa vavistuttamaan tätä uskoa.

Tarja puolestaan haluaa parasta tyttärelleen ja luottaa Minnan omaan harkintakykyyn ja pyrkii rauhanomaisiin ratkaisuihin elämässä. Muhis on rakennettu siten että hän olisi vahvasti suomalaistunut eikä turkkilaiset elämäntavat paljoa enää vaikuta taustalla. Vain kieli -ja ruokakulttuuri. Hän on hallittu ja aikuinen, rakastava ihminen, ja uskoo ihmisten hyvyyteen.

Ahmed puolestaan on Muhiksen luonteen vastakohta, räväkkä ja temperamenttinen, joka tekee kaikkensa selviytyäkseen elämässä. Hän rakastaa vauhtia ja vaarallisia tilanteita. Hän on kuitenkin hyväsydäminen, mutta pinnalla sitä ei aina näe.

2.4 Näyttelijävalinta

Näyttelijöiden etsintä on aina haastava prosessi, mutta sitäkin tärkeämpi. Pelkkä hyvä tarina ei aina riitä tekemään elokuvasta loistavaa, tärkeää on löytää hahmoille hyvin sopivat kasvot, ja "naamion" jota kautta tarina kuljetetaan läpi.

Aloimme etsimään ensimmäisenä Minnan roolia ja Muhista. Minnaan löytyi muutama vaihtoehto, mutta Tampereen Näty:n kautta löytynyt Maruska Veronan kasvot olivat todella sopivat rooliin ja päätimme kysyä häntä rooliin. Muhista oli vaikeampi löytää, mutta onneksi tuttavani ja aiemman vuosikurssin ohjaajaopiskelija Mikko Lintunen oli harjoittelemassa "Kolme Simoa"-elokuvassa ja hänen kauttaan saimme tietää Faruk Nazerista, joka oli pienessä roolissa tuossa elokuvassa.

Lähestyimme Farukia ja Maruskaa elokuvarooleilla, ja päätimme järjestää koekuvaukset, jossa näkisimme vähän miten heidän kemiansa toimii. Heille sopi asia.

Koekuvauksissa Faruk toi mukanaan ystävänsä Sinan Aslanin, joka kokeili olla Ahmedin roolissa koekuvauksissa. Maruska ja Faruk tuntuivat olevan hyviä ja sopivia rooleihin, ja heillä oli oikeanlainen tunnelma näyttelemisessä. Mutta Sinan, Sinan oli oikea ns. musta hevonen, eli hän veti roolin jopa äärimmäisen hyvin vaikka hän ei edes ollut näyttelijä. Tiesin ensihetkestä että hän olisi täydellinen Ahmedin rooliin, koska hän oli luonnostaan jo hyvin lähelle Ahmedin luonnetta. Sinan näytteli kovasti yli, mutta se sopi mitä parhaimmin elokuvan tyyliin.

Ongelmaksi kuitenkin muodostui se että Sinan ei ollut elokuvanäyttelijä, eikä täten omannut koulutusta, joten hänen valitsemisensa oli vaakalaudalla. Muut roolit löytyivät pienen etsimisen jälkeen, mutta Ahmed oli pitkään ongelma.

Löysimme Ahmediin toisen ehdokkaan, hän oli näyttelemässä elokuvassa "Kohta 18" ja ajattelimme että ehkä hän olisi parempi näyttelijänä. Joten järjestimme seuraavan koekuvauksen Helsingissä, Metropolian tiloissa, hän vaikutti ihan hyvältä tyypiltä, mutta hänessä ei ollut läheskään samaa karismaa mikä oli Sinanin kanssa, ja olin varsin pettynyt hänen suoritukseensa.

Joulun alla yritimme olla yhteydessä häneen, mutta hän ei ollutkaan enää kiinnostunut roolista, ja myöhemmin paljastui että hän ei ollutkaan edes näyttelijän koulutusta saanut henkilö, vaan oli päässyt näyttelemään elokuvaan koska hän oli ohjaajan tuntema henkilö.

Pitkän taivuttelun jälkeen palasimme Ahmedin näyttelijän valinnassa, Sinaniin, hänelle piti opettaa vain, elokuvan käytäntöjä ja toimintatapoja. Olin kuitenkin onnellinen koska tiesin, että hän on erinomainen tähän rooliin.

Löysimme Sepon roolin Näyttelijäliiton sivustolta, ja päädyimme Raimo Grönbergiin, vaikka hänellä on ollut pitkän elokuva- ja teatterinäyttämöura, hän on ollut muutamissa opiskelijatuotannossa aikaisemminkin, ja hän vaikutti todella sopivalta ja loistavalta näyttelijältä.

Tarjan rooli, Eeva-Kirsti "Tiiti" Komulainen puolestaan löytyi Lahden Kaupunginteatterin kautta, tapasimme työryhmän kanssa hänet ja hän vaikutti oikein hyvältä tähän rooliin.

Tämän jälkeen pidimme yhden kunnolliset harjoitukset, jossa oli kaikki mukana, ja tiesin että me olimme onnistuneet näyttelijävalinnoissa.

Seppo	Muhis	Minna	Tarja	Ahmed
Raimo Grönberg	Faruk Nazeri	Maruska Verona	Eeva-Kirsti Komulainen	Sinan Aslan

3 OMA TYÖPROSESSI

Toimin siis elokuvan kuvaajana ja tässä kerron hieman työn eri vaiheista ja ajatuksista valintojen takaa.

3.1 Suunnittelu

Kuvasuunnittelu on hyvän kuvauksen perusta, se on ensimmäinen minkä katsoja näkee konkreettisesti. Jokainen kuva tulee viedä ydin tarinaa eteenpäin soljuvasti ja tyyliin sopivasti, paras on ettei tavallinen katsoja kameratyöskentelyä edes havaitse, vaan se tuntuu olevan "luonnollista".

Muhis tuli sukuun elokuvan kohdalla kuvasuunnittelu tapahtui varhaisessa vaiheessa, ensimmäisen käsiksen jälkeen oli suhteellisen selkeä näkemys siitä, kuinka aion kuvata sen. Ainoa mikä vaikeutti asioita ettei lopullisia kuvauspaikkoja, löytynyt kuin vasta viime tipassa, joten varsinaiseen kuvasuunnitelman piirtämiseen ei jäänyt hirveästi aikaa. Tämä aiheutti vaikeuksia tuotannon mentäessä esituotannosta varsinaiseen tuotantovaiheeseen.

3.1.1 Kuvaustyylien valinta

Elokuvan kuvaamiseen haetaan monesti tiettyä tyyliä joka kantaa tarinaa ja tunnelmaa. Muhikseen valitsin tyylikseni kameravakaimella toteutettavan tyylin, syynä monen muun ohessa oli se, että se antoi vapauden kuvaajana liikkua näyttelijöiden mukana ja täten antoi heille enemmän ilmaisuvapautta. Mikä on mielestäni äärimmäisen tärkeä ottaa huomioon, jotta näyttelijät pystyvät tuomaan parastaan ilman että rajoitan heidän toimintaansa. Liikkuva ja elävä kuva mielestäni sopi Muhiksen tyyliin, koska piti kattaa monen ihmisen perspektiivit ja toiminnot, kameravakaimella liikkuminen on näppärää ja pystyy pysymään näyttelijöiden mukana tehokkaasti. Tämä ominaisuus auttoi myös varsinaisissa kuvauksissa, koska pystyi siirtämään

kameran, eli itseni, suoraan kamerapaikalle ja nopeutti valtavasti kuvauksien etenemistä, lisäksi pystyi suorittamaan kamera-ajaja ilman että joutui levittämään kiskoja ja lavettia. Joten ajokuvat oli todella nopeita ottaa. Varsinainen käyttö kuitenkin ei ollut täysin ongelmaton, suurimmaksi muodostui se, että ei ollut käytössä kuvalähettä, vaan signaalikaapelit joutui laittamaan suoraan kameraan, mikä aiheutti sen, että joko kameran vakauttaminen oli vaikeaa, tai sen että tuotantoryhmä oli ilman monitorointia oton aikana. Tämä teki sen että minun roolini kommunikoinnissa ohjaajan ja muun tuotantoryhmän kanssa nousi erittäin tärkeään asemaan. Mutta se on hyvä, koska se omalta osaltaan auttoi minua keskittymään kuvan sisältöön entistä paremmin.

Ongelmista huolimatta tässä kameravakaintyyllisessä oli erinomainen puoli se, että opin paljon kameravakaimen kanssa työskentelystä. Joka oli yksi asia jonka halusinkin oppia tämän koulun aikana.

3.1.2 Valaisusuunnitelma

Valaisussa pidän erityisen tärkeänä että valaisutyylisi sopii elokuvan kokonaistyyliin ja tunnelmaan. Muhis tuli sukuun on luonteeltaan hyvin realistinen, joten tunnelmaksi sopi realismi. Muhiksen Valosuunnittelua lähdin rakentamaan tilan antamien puitteiden mukaan. Isot ikkunat olohuoneessa loivat hyvän suunnan luonnollisen valon suunnasta. Ulkoa käsin valaistut ikkunat toivat olohuoneeseen pehmeän ja mukavan tunnelman, jota koin Muhiksen alussa olevan muutoinkin.

2 x 1.2 kw HMI +800w
Kobold

Tässä näkyy päävalon suunnat joita sitten kuvien ja kohtausten välillä muotoiltiin uudelleen.

Hankaluuksia hieman toi asunnon pitkä käytävä, johon ei voinut oikein asettaa valaisimia, koska käytävä näkyy monissa kuvissa, joten siitä suunnasta valaiseminen oli varsin rajoitettua.

3.2 Kuvauskaluston valinta

Muhiksen kuvauksia edeltävässä opinnäytetyöelokuvassa "Periferia" suunniteltiin käytettäväksi FlyCam- kameravakainta, mutta kyseisen tuotannon kamera, Sony'n FS700 linssineen ja lisävarustuksiltaan oli liian painava kyseiselle vakaimelle, eikä sitä saatu balanssoitua sen omilla painoilla. Kuitenkin ajattelin että tämä vakain voisi sopia oikein hyvin puolestaan Muhiksen kalustoksi.

Kameraksi puolestaan valitsin oman Canonin 7D DSLR kameran, tein tämän valinnan koska kamera on kätevän kokoinen, ja silti riittävän laadukas Muhiksen kuvaukseen, lisäksi painoltaan sopiva FlyCam-kameravakaimeen.

FLYCAM 5000 kameravakainjärjestelmä

Linseistä oli käytössä Tokina laajakulmalinssi, 11-16mm f/2.8 ja Canonin 28-70mm f/2.8L zoomilinssi.

Linssivalinnat myös nivoutuivat vakaimen kanssa liikkumisen tarpeisiin. Opiskelijatoverilta Antti Savolaiselta lainattu Tokinan 11-16 mm:n laajakulmalinssi oli hyvä linssi tähän tarpeeseen. Linssissä on hyvänä puolena että vaikka se on laaja, se ei luo "tyyny"-efektiä kuvaan, vaan kuva näyttää varsin luonnolliselta.

Puolestaan Muotoiluinstituutista lainattu Canonin 28 - 70mm:n zoom- linssi, oli hyvä tiiviisiin kuviin ja auttoi myös siihen ettei linssijä tarvinnut vaihtaa, ja tasapainottaa aina uudelleen polttovälin muuttuessa.

Tokinan 11 – 16mm f2.8 laajakulmalinssi

Canonin 28 – 70mm zoomilinssi

3.3 Kuvaukset

Muhiksen kuvaukset alkoivat torstaina 24.1.2013 ja päättyivät maanantaina 28.1.2013

Ensimmäisenä kuvauspäivänä oli ulkokuvauksia Muhiksen ja Ahmedin ajelemisesta, se ja viimeinen kuvauspäivä jäällä olivat ainoat jolloin en käyttänyt Fly-Cam kameravakainta, se oli aikataulullisesti helpompaa, koska vakaimen asettaminen olisi vienyt paljon aikaa itse kuvauksilta. Lisäksi kuvauksissa hankaluutta teki se että Ahmedin pizzerian auto oli lainassa saman päivän illalla. Joten senkin vuoksi oli hyvä säästää aikaa ja tehdä se noin.

Ajelukuvissa tuotti hieman hankaluuksia se ettei aivan täydellisiä lokaatioita ehditty etsiä ajoissa, ja piti vähän säveltää ja sovittaa sitä että mitä näkyy taustalla, siksi tuntuu että noi ajelukuvat eivät aivan täysin onnistuneet. Mutta ns. tavallinen katsoja kuitenkin seuraa henkilöitä ja tapahtumia, eivätkä ehkä aina havaitse pieniä jatkuvuusongelmia jos on kuitenkin muutakin seurattavaa.

Toinen mikä toi hieman haasteita kuvauksiin oli se että aamupäivällä oli puolipilvistä ja myöhemmin aurinko paistoi täydeltä taivaalta, joten tämäkin vaikeutti hieman tuota jatkuvuuden säilyttämistä, etenkin kun ajelukuvat ovat kuitenkin samaa kohtausta.

Perjantai oli sitten päälokaatiossa, Riihelän rivitalolla. Saimme tämän lokaation vähän viime tipalla, mutta se oli erittäin hyvä malliltaan ja sopi varsin hyvin alkuperäisen kuvasuunnitelman kanssa yhteen. Lahden Realia-kiinteistöyhtiö antoi tämän vain sähköön kustannuksella, kun se oli ollut tyhjillään jonkin aikaa, eikä ostajia vielä ollut.

Rivitalo oli yksikerroksinen ja 100m² niin se tuntui silti varsin pieneltä kun koko työryhmä oli häääämässä setissä.

Perjantain kuvaukset käsittelivät kaikkia niitä Minnan, Sepon ja Tarjan välisiä kohtauksia, ennen kuin Muhis astuu kehiin.

Silloin myös otin käyttöön Fly-Camin. Hieman kesti totutella sen käyttöön ja tasapainottamiseen, mutta säädöt kuitenkin saatiin tehtyä ja lopulta ymmärsin hyödyntää sitä oikein.

Lauantaina jatkettiin lokaatiossa ja tällöin astui kehiin Muhis ja Ahmed, kuvasimme ensin Muhiksen saapumisen ja Sepon (isän) ja Muhiksen kohtaamisen, joka ei ole ihan helppo.

Lauantaina Fly-camin käyttö pääsi eniten oikeuksiinsa kun Ahmedin dramaattinen sisääntulo oli paras, ja hauskin tapa kuvata vakaimella. Siinä oli

sen verran monta elementtiä liikkeellä että sen pilkkominen moniin pieniin yksityiskohtaan olisi vain hankaloittanut sen jatkuvuutta, ja näyttelijät olisivat joutuneet katkaisemaan liikaa hyvää toimintaa.

Mutta tämä toimii oikein hyvin kun luottaa laajempaan kuvaan ja tapahtumiin kuvan sisällä, se on komiikan kuvaamisen yksi ydin että pystyy oikealla tavalla pysymään etäällä jotta näyttelijä pystyy ilmaisemaan toiminnan parhaalla mahdollisella tavalla.

Sunnuntaina jatkettiin tuosta mihin lauantaina jäätiin eli kaikki jossa tarvittiin koko jengi mukaan.

Maanantaina oli vielä yksi ulkokuvauspäivä joka oli pilkkiminen Vesijärven jäällä. Se alunperin piti olla vauhdikas ja hauska, mutta muutettiin vähän lennossa tunnelmaa enemmän seesteiseksi, oikeastaan se oli iha toimiva ratkaisu sekin, koska juuri hetki sitten lopullisessa elokuvassa oli valtava sähellys ja kaoottinen tilanne. Tämä sopi hyväksi vastapainoksi tunnelmalle. Loput sitten oli lähinnä yksityiskohtia lavasteista ja elokuvan alkuintron kuvia.

Kaiken kaikkiaan Muhiksen kuvaukset olivat varsin onnistuneet, lokaatioiden vähyys ja tiivis tunnelma auttoi pysymään hyvin aikataulussa ja kaikenkaikkiaan oli hyvä tunnelma.

Suurimmat vaikeudet ehkä oli näyttelijöiden vaativat aikataulut, jolloin kaikki eivät olleet joka päivä käytettävissä, muutoin olisi ehkä ehtinyt kuvata enemmän materiaalia ja hieman helpompaa aikatauluttamista.

3.4 Jälkituotanto

Kuvaajan työ ei lopu täysin varsinaisten kuvauksten jälkeen, vaan leikkauksen valmistuessa aloitan värimäärittelyn tekemisen.

Itsellä oli ongelmana ettei koulun aikana ollut kurssia erikseen värimäärittelylle, jossa olisi käyty värimäärittelyn ajatuksia ja tekniikoita läpi. Mutta koitin kysellä muilta neuvoja ohjelmiston kanssa, ja kokeilemalla piti paljon myös opiskella.

Sitten värimäärittelystä puuttui vielä pari kuvaa, jotka piti ottaa vielä kun oli lunta maassa, onneksi helmikuussa oli kylmiä pakkaspäiviä, niin sain ne lopulta kokoon.

Ongelma oli hiukan se että keli oli kuitenkin sen verran erilainen että piti värimäärityssä tehdä erikseen näille oma paletti, jolla sitten yritti saada ne samannäköisiksi.

Toinen ongelma oli että aina kun saavuin värimääritlemään elokuvaa, tuntui että värit olivat liian viileitä, ja lisäsin ja lisäsin lämpöä kuvaan, lopulta vasta ohjaajan ja leikkaajan huomautuksesta aloin havahtua että lämpösäädin meni liian pitkäksi.

Lopputuloks jälkituotannon osalta oli tyydyttävä, muttei ehkä ihan paras mahdollinen.

Tähän osioon kirjoitan niistä asioista mitä olen kokenut kehittyväni niin alan tekijänä että ihmisenä. Tiivistän mukavia hetkiä ja muistoja jotka ovat tavalla tai toisella auttaneet minua kehittymään.

Kun aloitin opiskelun 2009 syksyllä, itsellä oli paljon odotuksia ja toiveita mitä haluan tehdä opiskelun aikana. Aluksi monet harjoitteet tuntuivat vähän turhilta, mutta näin jälkeempäin ajateltuna kaikki kuvalliset tarinat joita tehtiin, oli pohjaa sille että ymmärrämme tarinaa, sisältöä, sitä mikä tekee oikeasti hyvästä elokuvasta hyvän. Se millaisia lainalaisuuksia tarinankerrontaan liittyy ja miten se sitten puolestaan pyritään esittämään valkokankaalla.

Se on ollut ehkä arvokkain oppi jonka olen löytänyt tämän opiskelun kautta. Ymmärtänyt näkemään sitä että mikä tekee hyvästä elokuvasta hyvän.

Pitkään itselläni on ollut juuri tuo kysymys yllä, edellisessäkin opinahjossani Voionmaan opistolla oli tämä ongelma, se että ymmärrän rakentaa hyvän tarinan ja sitä kautta hyvän elokuvan.

Kuvauksen puolelta olen puolestaan oppinut paljon siitä miten rakennetaan kaunis, ja samalla tarinaa kertova kuva. Se on hyvin olennaista, että tietää miksi juuri tämä kuva otetaan näin. Ja se että otettaisiin kuva siksi että se on siisti tai upea, niin silläkään ei ole mitään arvoa loppujen lopuksi, jos se ei jollain tavalla kannata elokuvan ydintarinaa eteenpäin. Voidaan puhua kuvallisesta funktiosta. Se on ollut myös jonka olen ymmärtänyt opiskelun aikana.

4.1 Parhaita hetkiä

Parhaita hetkiä koulussa ovat olleet minun vakiotyökseni muodostunut Grip-miehenä oleminen. Se alkoi jo ensimmäisen vuoden talvella kun menin auttamaan Lauri-Anssi Moilasan opinnäytetyelokuvaan "Onni" Grip-assistentiksi, jolloin autoin päägrippaajaa kameraratojen rakentamiseen, sitten oli myös se kun grippaaja tuli kipeäksi, jolloin minun piti ottaa parina päivänä grippaajan vastuu. Se oli miellyttävä kokemus ja havaitsin oppineeni paljon teknisesti miten ratoja rakennetaan.

Senpä jälkeen olen ollut monessa opinnäytetyössä gripissä ja muissakin harjoituselokuvassa.

Toisena vuotena ollut dokumenttikurssi oli ehkä mieleenpainuvin projekti ennen varsinaista opinnäytetyötä, kun se herätti itsessä valtavan kiinnostuksen dokumenttielokuvien pariin. Itselle on syntynyt syvä halu tehdä dokumentteja kiinnostavista aiheista. Etenkin sitä pidän dokumenteissa erityisen paljon, kun siinä ollaan kuitenkin "tavallisten" ihmisten kanssa tekemisissä ja tarinat ja tilanteet ovat tosia eivätkä fiktiivisiä.

Se on ollut myös erittäin hyvä kokemus että olemme tehneet ekskursion suomalaisiin rahoitustahoihin kuten Suomen Elokuvasäätiöön SES:iin ja Audiovisuaalisen Viestinnän edistämisen keskuksen AVEK:iin. Se että käy tapaamassa ihmisiä elokuvatuotannon taustalta auttaa siihen että itsekkin on helpompaa lähteä suunnittelemaan omia projekteja, kun tietää että asioista on päättämässä ihan ihmisiä, joiden kanssa pystyy neuvottelemaan asioista.

Erittäin hyvä kokemus oli myös työharjoittelu-aika. Itse suoritin kesällä 2011 oman harjoitteluni. Olin mukana tekemässä lifestyle-sarjaa Metronome Oy:n tuottamaa "Huvila ja Huussi" - ohjelmaa. Se oli todella opettavaista nähdä tv-tuotannon käytännöt ja sen että loppujen lopuksi se itse tekeminen ei hirveästi eroa jo totutusta tekemisestä, vain että asiat ovat paremmin organisoituja ja selkeämpiä monen asian suhteen.

Sitten palatakseni Muhikseen, se oli myös todella hyvä projekti monen asian kannalta, koska opin siinä paljon muista osa-alueista kuin vain kuvauksesta. Koska linjan lakkauttamisen vuoksi ei ollut kuin kaksi vuosikurssia jäljellä, ei ollut hirveästi ylimääräisiä käsipareja auttamaan. Tein paljon järjestäjän ja tuotantopäällikön työkuvaan kuuluvia asioita. Kuten hoidin näyttelijätapaamisia, sekä tiloja joissa järjestettiin koekuvauksia ja harjoituksia. Sain mm. Helsingin Metropolian tiloista harjoittelutilan jossa ekan kerran käytiin Ahmedin näyttelijän kanssa tarkemmin roolia läpi. Sekä koekuvattiin yksi Ahmedin rooliin vaihtoehtona ollut henkilö. Tein myös paljon työtä että löytäisimme sopivan lokaation Muhiksen setiksi. Ja useamman epäonnisen yrityksen jälkeen löydettiin tuolta Riihelän alueelta oikein sopiva ja ihan tilavakin asunto pelkällä sähkön hinnalla.

Se oli ihan hyvä saavutus koska olen aiemmin ollut vähän ujo ja arka uusien ja tuntemattomien ihmisten kanssa lähestyttäessä, mutta pääsin näiden henkistenkin esteiden yli ja sain autettua projektia menemään valtavasti eteenpäin.

4.2 Harmoninen jännite

Paras asia opiskelun aikana on ollut kuitenkin se että olen itse oivaltanut aivan uuden menetelmän jolla voi auttaa esim. käsikirjoitusideoiden synnyssä. Myös se etten ole lukenut menetelmästä mistään ulkopuolisesta lähteestä, yksinkertaisesti ymmärsin sen.

Se avasi itselleni aivan uuden näkemyksen elokuvan rakentamiseen ja siihen mistä ammentaa ideoita elokuvaan, tavallaan hoksasin tarinoimisen Pandoran lippaan.

Metodi ja menetelmä, jota olen alkanut kutsua "harmoniseksi jännitteeksi", pohjautuu sanojen, konkreettisten tai abstrakteihin asioiden positiivisiin ja negatiivisiin olemuksiin. Asioilla, esineillä ja ominaisuuksilla on itsessään

intuitiivinen kokemus positiivisuudesta tai negatiivisuudesta, jokin mielikuva tai mieltymys.

Otetaan konkreettisena esimerkkinä esim. "suklaa", joka tuo intuitiivisesti mukavia mielikuvia ja herättää tiettyjä inhimillisiä haluja ja tahtotiloja. Toisena, sanana voidaan ottaa esim. "politiikka" joka on abstrakti käsite, joka luo intuitiivisesti hieman ikäviä ja harmittavia mielikuvia. Kun nämä kaksi elementtiä asetetaan vierekkäin, voidaan miettiä mikä ominaisuus on milläkin, onko esim. päähenkilöllä jokin suhde suklaaseen, ja millainen, sitten katsotaan, että mikä suhde päähenkilöllä olisi sitten politiikkaan, ja millaisia mielikuvia yleisesti kummatkin luo, itselleni tuli politiikasta mieleen kokoustilanne.

Tästä saadaan tarinan alkutilanne:

Kokoustilanteessa päähenkilö saa suunnattoman halun saada suklaata, mutta jäykkä ja formaalinen kokoustilanne ei anna siihen mahdollisuutta.

Tästä huomaa että saimme jo elokuvan lähtötilanteen ja aloimme rakentamaan samantien itse tarinaa, juonta, henkilöitä ja tilannetta. Pelkästään että otimme käsittelyyn kaksi sanaa, "suklaa" ja "politiikka". Tämän menetelmän voima pohjautuu siihen että se luo automaattisesti jännitteen kahden asian välille, joka puolestaan luo uusia mielikuvia ja hahmotelmia henkilöistä ja tilanteista.

Suklaa tarinan juonikertomus:

Kokouksessa mies on tylsistynyt, kunnes hän näkee naisen laukussa suklaalevyn, ja hänelle tulee valtava himo saada suklaata. Kokouksen aikana hän yrittää salaa ottaa palasen levystä, mutta jokainen yritys epäonnistuu, eikä kokouksen jäykkä ilmapiiri edesauta tilannetta lainkaan, lisäksi nainen luulee, että mies yrittää lähennellä ja iskeä tätä. Tilanne kuitenkin paljastuu molemmille, kun mies saa tilaisuuden ottaa suklaapalan, kun nainen menee esittelemään budjetti-suunnitelmaa kokoustilan eteen. Nolous jatkuu aina kokouksen loppuun, nainen ottaa suklaalevyn esille, ja mies yrittää paeta

tilannetta pakkaamalla paperit ja kansiot kiireesti, mutta sitten nainen ojentaakin miehelle suklaan ja he jäävät syömään suklaalevyä kahdestaan.

Harmonisen jännitteen voima ei pelkästään liity ideoiden luomiseen, sitä voi jatkaa pidemmälle. Koko tarinan yleistunnelman voi myös asettaa joko positiiviseksi tai negatiiviseksi, tavallaan musiikin maailmasta lainatakseni soitetaanko duurissa vai mollissa.

Käsittelimämme tarinan, suklaan intohimosta, luonne ja tunnelma on yleisesti positiivinen, mutta jos yleistunnelman vaihtaisi negatiiviseksi, saa aivan uuden elokuvan.

Itse sain tuosta samasta sanaparista, "politiikka" ja "suklaa", negatiivisella ilmapiirillä suklaa- dystopian, jossa maailmasta on loppunut suklaa, ja viimeiset varannot ovat hallituksen ja niiden tahojen hallussa, mutta ihmiset nousevat kapinaan, ja syttyisi suklaa-sota.

Mutta kuten ostosTV:ssä konsanaan ei tässä vielä kaikki, harmonisella jännitteellä voi myös rakentaa henkilöahmoja, esim. asettamalla yhdelle ihmiselle positiivisia ja negatiivisia ominaisuuksia, esim. ystävällinen varas, poliisi joka onkin murhaaja, kaunis mutta koppava nainen, ja niin edelleen. Tämä luo henkilöahmoille samantien kiinnostavan sisäisen jännitteen josta voi saada uusia, kiinnostavia hahmoja tarinoille.

Tätä hahmojen sisäisten ominaisuuksien ristiriitaa ja jännitettä on käytettykin myös intuitiivisesti jo monissa elokuvissa hyödyksi. Otetaan esimerkiksi Batman sarjakuvista ja elokuvista, Jokerin hahmo, tai Batman itse, Jokeri on rikollinen, hullu, mutta äärimmäisen rehellinen itselleen batmanille ja kaikille, siihen asti että se tuntuu ironialta.

Jokerihan myös tekee tuhojaan pyrkimällä naurattamaan ihmisiä. (jossa siis myös positiivinen ja negatiivisen jännite)

Batman puolestaan itse on verhoutunut pimeyden ja pelon kautta tekemään hyvää ihmisille ja puolustamaan lakia.

Se pitää tietysti muistaa että positiivisten ja negatiivisten ominaisuuksien ei välttämättä pidä eikä usein kannatakaan olla suoraan toistensa ääripäitä, vaan yleisesti ominaisuuksia joilla on positiivinen ja negatiivinen tunne ja atmosfääri.

Harmonista jännitettä voi hyödyntää myös tarinan rakenteellisuutta ajatellen, esimerkiksi klassisessa mid-pointissa, voi ajatella myös että tarinan yleis piirre voi muuttua positiivisesta negatiiviseen, tai toisinpäin, tai vaihtaa esim. käännteiden välillä puolelta toiselle. Tämä antaa motiivin ja varmistaa tarinan jännitteiden pysymisen yllä, ja luo dynamiikkaa tarinalle.

Sitä voi hyödyntää kohtauksen sisälle tai jopa dialogien välille. Ajatuksella reaktio – vastareaktio, koska joku aina reagoi jotenkin toiseen ja jos tunnelma vaihtelee positiivisen ja negatiivisen välillä, se antaa dynamiikkaa kohtauksen sisälle.

Harmonista jännitettä ei pelkästään toimi asioiden luomiseen, vaan sillä pystyy jopa analysoimaan olevista elokuvista, mitä positiivisia ja negatiivisia sanoja, ominaisuuksia ja tilanteita löytyy. Otetaan vaikka esimerkiksi klassisen japanilaisen elokuvan puolelta, ohjaaja Akira Kurosawan Yojimbo, jonka pääelementit on löydettävissä päähenkilön ja sen päävastustajan välillä.

Tarinassa on kyse kahdesta lain ja yhteiskunnan silmissä hylkiöstä, kaksi samuraita jotka ovat ajautuneet molemmat omalta osaltaan tuhon tielle. Päähenkilö on *ronin* eli isännötön samurai, kulkuri, maankiertäjä, toinen on puhtaasti rikollinen, joka omaa selvästi samurain taktiset ominaisuudet, mutta roninilla on kovan ja karskin kuoren alla hyvä ja empaattinen sydän, kun taas rikollisella samuraille ei ole empatiaa, ja hän on kylmä ja kopea. Nämä kaksi on asetettu saman kylän alle, jonka ympärille on rakennettu muu tarina, jengit ja hahmot.

Mutta siitä samasta aiheesta pystyy saamaan saman elokuvan, pelkästään ottamalla nämä kaksi hahmoa joilla on positiivinen ja negatiivinen suhde toisiinsa, tavallaan elokuvallinen neliöjuuri.

Tämän kun yhdistää kaikkiin muihin tarinallisiin rakenteihin ja sisäisiin sääntöihin ja oppeihin, saadaan valtava työkalupakki, jossa on paljon hyödyllisiä työkaluja elokuvien ja muidenkin tarinallisten teosten luomiseen.

Harmoninen jännite- termi syntyi puolestaan siitä, että olen ottanut sen symboliksi kiinalaisen jing & jang- symbolin, joka kuvastaa universaalia harmoniaa, sehän muodostuu juuri positiivisen ja negatiivisen energian, mustan, valkoisen, miehen tai naisen harmonisesta tanssista.

Jännite- sana puolestaan syntyi yllättävältä suunnalta, sähkötekniikasta ja fysiikasta, siitä mistä energia ja jännite syntyy, eli juuri kahden positiivisesti ja negatiivisesti varautuneen hiukkasen kohtaamisesta.

Kaiken päälle vielä se, että jokaisen sanan, asian tai objektin positiivisuuden tai negatiivisuuden voi päättää itse.

5 YHTEENVETO

Neljään vuoteen on mahtunut paljon asioita, paljon tekemistä ja harjoittamista, jotkut ovat tuntuneet turhauttavilta ja jotkut ovat olleet oikeasti innostavia, mutta kuitenkin kaikki nämä oikeastaan ovat olleet osia sitä matkaa joka vasta on alkutekijöissä, ymmärrän nyt paljon motiiveja harjoitusten takaa ja ymmärtänyt että kaikki ne ovat ohjanneet minua muuttumaan elokuvan harrastajasta ja katsojasta kohti oikeaksi elokuvantekijäksi, ja katsomaan elokuvaa tekijöiden silmin, aina elokuvan ensimmäisestä ajatuksesta aina valkokankaalla esitettävään teokseen asti.

“Muhis tuli sukuun” oli suuresti opettava kokonaisuus, joka kehitti omaa ammattiosaamista valtavasti, mutta myös elokuvan tekemisestä laajemmin, koska tuli tehtyä myös oman osa-alueeni ulkopuolisia tehtäviä.

Opiskelun myötä olen oppinut ymmärtämään myös sen että pitää etsiä ja hakea sitä omaa polkuaan, ja omaa taiteellista ilmaisuaan, pelkkä kopioiminen ja imitoiminen ei vie pitkälle, vaan se että löytää oman tyylin, oman keinon ilmaista asioita jotka ovat tärkeitä itselleen ja ympäristölle. Itse olen valinnut ilmaisukseni elokuvan, elokuvan sisäisen kauneuden ja merkityksellisyyden.

Parasta kuitenkin on se että olen saanut sen mitä kaipasini, löysin oman tieni jota haluan kulkea eteenpäin, katsotaan kuinka pitkälle se sitten vie.

6 LÄHTEET

- Käsikirjoittajan työkalupakki: miten teen video-ohjelman käsikirjoituksen,
kirjan perustiedot
ISBN: 9513709043
Kustantaja: Painatuskeskus, Helsinki
Kirjailija(t): Jouko Aaltonen (Jouko Aaltonen ; julkaisija: Valtionhallinnon
kehittämiskeskus)
Julkaisuvuosi: 1993